

Nr 313.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggs-
pension å allmänna indragningsstaten åt daglönaren vid
flottans varv i Stockholm C. D. R. Humble; given
Stockholms slott den 18 mars 1921.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro

GUSTAF ADOLF.

C. G. Hammarskjöld.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 18 mars 1921.*

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve
WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST,
MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde härefter:

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har daglönaren vid flottans varv i Stockholm, f. d. 3:e klass sjömannen vid flottans station i Karlskrona Carl David Ragnar Humble, vilken enligt resolution av direktionen över flottans pensionskassa den 16 oktober 1905 är på grund av i tjänsten

genom olyckshändelse ådragen obotlig kroppsskada i åtnjutande av pension genom flottans pensionskassa i första klassen med 150 kronor för år, anhållit att vid förestående avsked från sin anställning vid varvet erhålla förhöjning i nämnda pension.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Humble, som är född den 18 september 1883, den 15 oktober 1902 erhållit anställning vid sjömanskåren; att han vid en eldsläckningsövning vid sjömanskårens kasern i Karlskrona i september 1903 genom olycksfall ådragit sig ett ryggradsbrott, som medfört obotlig förlamning av båda benen; att han avskedats efter tilländalupen tjänstetid den 30 september 1905 med vitsord att hava sig redligt och väl skickat; att han från och med den 1 oktober samma år antagits såsom skrivbiträde å varvschefens vid flottans varv i Stockholm expedition; att han jämlikt nådigt medgivande den 9 mars 1906 anställts såsom daglönare vid varvet för utförande av sådana göromål för varvets räkning, vartill varvschefen funne honom lämplig; att han på grund av berörda skada vore så gott som alldeles oförmögen till något arbete och att någon förbättring i hans hälsotillstånd ej vore att motse; samt att han åtnjöte full kontraktsenlig avlöning och att hans avlöningsförmåner från varvet under 1919 och 1920, inberäknat dyrtidstillägg, uppgått till 2,438 kronor 87 öre resp. 2,584 kronor 63 öre.

Vidare inhämtas, att varvschefen i skrivelse till marinförvaltningen den 2 augusti 1920, under åberopande att det vore högst oegentligt, att varvets knappa anslag betungades med utgift för en person, som icke utförde eller kunde utföra något arbete för varvets räkning, hemställt, att marinförvaltningen måtte utverka förhöjning i Humbles pensionsförmåner, i syfte att han måtte kunna avskedas, men att marinförvaltningen den 2 augusti 1920 funnit denna framställning icke föranleda någon vidare åtgärd.

Utlåtande av
marinförvalt-
ningen.

I utlåtande över Humbles ansökning den 23 december 1920 har marinförvaltningen anfört följande:

Humble hade från och med oktober månad 1905 åtnjutit pension från flottans pensionskassa samt dessutom genom pensionskassan erhållit särskilt understöd om 100 kronor för år från V. J. G. Westzynthus' testamentsfond.

Under de senare åren hade riksdagen anvisat medel i syfte att, bland andra, manskap, som på grund av skada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, före ikraftträdandet den 1 januari 1910 av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen

under militärtjänstgöring, erhållit pension från flottans pensionskassa, måtte kunna tilldelas så stora understöd, att pensionen jämte understödet skulle uppgå till det belopp, som skolat utgå såsom livränta, därest bestämmelserna i nämnda förordning varit i förekommande fall tillämpliga.

En livränta enligt denna förordning skulle för Humble uppgå till 450 kronor årligen, vartill komme en under de senare åren utgående förhöjning, vilken för år 1920 utginge med 50 procent. Därest ett av arméförvaltningen, marinförvaltningen och riksförsäkringsanstalten den 30 september 1920 avgivet förslag angående förhöjning av ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, vunne statsmakternas bifall, skulle dylik livränta till en person i Humbles ställning komma att från och med år 1921 utgå med 100 procents förhöjning eller med 900 kronor.

Därest Humble nu meddelades avsked, skulle han således under nämnda förutsättning för framtiden kunna påräkna pension och understöd från flottans pensionskassa med ett sammanlagt belopp av 900 kronor. Humble torde även framdeles få behålla det understöd om 100 kronor, som han för närvarande åtnjöte från Westzynthius' testamentsfond.

Humble hade visserligen hittills — i jämförelse med annan marinens personal, som skadats under militärtjänstgöring — befunnit sig i en alldeles särskilt gynnad ställning, men denna omständighet torde icke i och för sig tala för, att han allt fortfarande skulle komma i åtnjutande av förmåner, vilka överstege vad som bestodes annan personal, som redan ådragit sig eller komme att ådraga sig skada under militärtjänstgöring.

Huru behjärtansvärt fallet Humble än syntes marinförvaltningen vara, ansåge sig likväl marinförvaltningen — jämväl med hänsyn till de konsekvenser, som härav torde följa — ej kunna understödja Humbles ansökan, att ytterligare pension eller understöd måtte beredas honom.

Statskontoret har i utlåtande den 22 januari 1921 anfört följande:

Utlåtande av
statskontoret.

Då Humble, vilken vid det förhållande, att han icke vidare kunde utföra något som helst arbete, inom kort torde nödgas lämna sin anställning såsom daglönare vid flottans varv i Stockholm, syntes, enligt vad av marinförvaltningens utlåtande framginge, kunna efter avgången erhålla en olycksfallsersättning å 450 kronor årligen, vartill enligt framlagt förslag skulle komma en tilläggsersättning å lika stort belopp, samt Humble tillika syntes hava utsikt att alltjämt få behålla det årliga understöd av 100 kronor, som han för närvarande åtnjöte från en under direktionens över flottans pensionskassa förvaltning stående testamentsfond,

ville det synas statskontoret, som om anledning knappast skulle föreligga att åt Humble, som alltså torde erhålla ett årsunderhåll genom statens försorg till högre belopp än andra, som blivit invalider genom kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, därutöver bereda någon ytterligare pensionsförmån. På grund därav funne sig statskontoret böra instämma i marinförvaltningens hemställan.

Departements-
chefen.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, hava de i ärendet hörda myndigheterna av angivna skäl icke ansett sig kunna tillstyrka, att någon pensionsförbättring beredes Humble vid avsked från hans anställning vid varvet. Myndigheterna hava därvid utgått ifrån, att Humble även framdeles skulle, utöver honom tillkommande pension av 150 kronor för år, komma i åtnjutande av ett årligt understöd å 100 kronor från en under direktionens över flottans pensionskassa förvaltning stående testamentsfond, ävensom att möjlighet förefinnes för Humble att från pensionskassan utbekomma ytterligare understöd, vilket skulle kunna avsevärt ökas, därest framlagt förslag om förhöjning av ersättningsbeloppen i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, vunne statsmakternas bifall.

Emellertid torde ingen säkerhet finnas, att Humble verkligen kommer att erhålla av myndigheterna avsedda ytterligare understöd. Jag vill särskilt erinra, att nyssnämnda förslag om förhöjning av ersättningsbeloppen för kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, i allt fall icke kommer att föreläggas innevarande års riksdag. Vid nu angivna förhållanden och med hänsyn till de särskilda omständigheter, som föreligga beträffande Humble, tvekar jag icke att, trots myndigheternas i ärendet intagna ståndpunkt, tillstyrka, att framställning till riksdagen göres om förhöjning av den till honom på grund av berörda olycksfall utgående pensionsförmånen av 150 kronor för år. Då Humble är anställd såsom daglönare vid flottans varv i Stockholm, vilken anställning han innehaft omkring 15 år, synes mig lämpligen riksdagens medgivande böra utverkas därtill, att han vid avsked kommer i åtnjutande av pension till belopp, som skulle hava tillkommit honom, därest han vid avgången varit pensionsberättigad såsom daglönare. Dylig pension utgår jämlikt kungörelsen den 24 augusti 1920 angående pensionsförbättring åt vid marinen anställda daglönare (Svensk författningssamling nr 645) för daglönare, som pensioneras efter den 30 juni 1920 och innehar den för dylig pensions erhållande erforderliga minimitjänstetiden av 25 år, tillvidare med 500 kronor. Då, såsom nämnts, Humble redan åtnjuter en pension av 150 kronor från flottans pensionskassa, torde sålunda åt honom böra utverkas en tilläggspension av 350

kronor. Nämnda tilläggspension torde bära utgå från allmänna in-
dragningsstaten samt åtnjutas från och med månaden näst efter den,
under vilken Humble erhåller avsked från sin anställning vid varvet.

Jag hemställer alltså, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen
medgiva,

att daglönaren vid flottans vary i Stockholm Carl David Ragnar
Humble må från och med månaden näst efter den, varunder han av-
skedas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna in-
dragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension av 350 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda
hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-
Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition
i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll ut-
visar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.